

MUSISK OPLYSNINGS FORBUND

Virum den 8. april 2011

Undervisningsministeriet
Uddannelsesstyrelsen
Afdelingen for almene uddannelser
Frederiksholms Kanal
1220 København K
Att.: Liz Nymann Lausten

Høringsvar vedr. "Lov om ændring af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (Demokratisk medborgerskab, styrkelse af folkeoplysningens lokale forankring, mindre bureaukrati m.v.)".

Musisk Oplysningsforbund, MOF-DK, har flg. kommentarer i forbindelse med ovenstående lovforslag:

Demokratiforståelse og aktivt medborgerskab

Af lovforslaget fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal vedtage og offentliggøre en politik for den folkeoplysende virksomhed i kommunen, og at den folkeoplysende virksomhed skal inddrages i alle sammenhænge af "generel betydning for denne virksomhed", bl.a. forud for vedtagelsen af politikken, i forbindelse med kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed og i forbindelse med fastsættelsen af kommunens regler for tilskud. Denne borgerinddragelse finder MOF-DK positiv, og den er i lovens ånd om demokratiforståelse og aktivt medborgerskab. MOF-DK mener dog, at det er vigtigt at få præciseret, at retten til borgerinddragelse i armslængdeudvalg/-samråd bør lovfæstes (Folkeoplysningsudvalgene, som de ser ud i dag, er *ikke* sådanne armslængderåd), og at *alle* dele af folkeoplysning og foreningsliv i en kommune skal have mulighed for at kunne påvirke politikker på fritidsområdet.

Videnscenter

Det er intentionerne at oprette et videnscenter for den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige foreningsarbejde for børn og unge under 25 år. Dette er et længe næret ønske fra MOF-DKs side, der her går i opfyldelse. Imidlertid er det uforståeligt, at det voksne frivillige kulturelle foreningsliv, som kan få støtte under folkeoplysningslovens § 16 (men som kun i få tilfælde gør det), ikke indgår i planerne omkring centrets opgaver, og MOF-DK vil gerne påpege nødvendigheden af, at dette område - som en vigtig del af kunst- og kulturområdet - medtages for at få belyst alle folkeoplysende områder, hvor der sker en uformel læring.

Derudover vil vi påpege, at det er vigtigt at sikre centrets eksistens udover de 3 år, da de tiltag, der sker på basis af den opsamlede viden, gerne skulle række længere frem.

Puljemidler

Det er yderligere blevet foreslået, at Undervisningsministeriet skal prioritere puljemidler til at styrke bevidstheden om Danmark som et demokratisk samfund og til at give trænere og ledere i foreningsregi bedre redskaber til at håndtere kulturmødet. Til dette formål er der afsat i alt 6,5 mio. kr. over de næste tre år. MOF-DK finder dette positivt men ønsker, at formuleringen "trænere og ledere" (der ikke er en terminologi i vores regi) ændres til "trænere, ledere samt bestyrelsesmedlemmer".

Dialogforum

I forbindelse med lovforslaget nævnes desuden: "Undervisningsministeriet vil i løbet af 2011 tage initiativ til nedsættelsen af et dialogforum og afholdelse af et første møde. Ministeriet vil foreløbig bistå med en vis sekretariatsbistand. Der er afsat i alt 1,5 mio. kr. over tre år, for hvilke dialogforummet kan iværksætte

undersøgelser, konferencer o.l.” Problematikken er imidlertid, at det er uforståeligt, at det voksne frivillige kulturelle foreningsliv heller ikke her tænkes ind, og MOF-DK vil gerne påpege nødvendigheden af, at man også her tænker bredt, således at hele området er repræsenteret.

Tilskud

Tilskuddet til folkeoplysende voksenundervisning har længe været ekstremt lavt og blev allerede i 2002 inden finanskrisen (så begrundelsen kan ikke findes her) sat til at være max. 1/3 af aflønning til ledere og lærere. Dette - sammen med det offentliges ønske om at gøre folkeoplysningen til et instrument for løsnin-gen af kommunens opgaver (se nedenfor) - giver en mistanke om, at lovgiverne ønsker at nedtone civilsamfundets organiseringer, som ellers udgør en vigtig del af den demokratiske kultur, til fordel for en instru-mental brug af folkeoplysningen som forberedelse til at være en del af arbejdsstyrken og som en del af det offentliges opgaveløsning. MOF-DK mener, at det i stedet for er vigtigt at se civilsamfundets grupperinger som rum for frie udfoldelser og dermed som en vigtig del af aktivt medborgerskab og personlig dannelse. MOF-DK mener derfor, at man bør opgive ideen om offentlig opgaveløsning og i stedet hæve støtten til udgifterne til aflønning af lærere og ledere til 50 %.

Partnerskaber

Som nævnt er et af lovens nye punkter forslaget om, at kommunalbestyrelsen fremover skal kunne yde særlige tilskud til ... ”indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver” (§8 a stk. 3).

MOF-DK mener, at dette forslag er baseret på ukendskab til, hvad der driver mennesker til at deltage i fol-keoplysende aktiviteter og foreningsliv samt ukendskab til deltagelse i frivilligt arbejde. Også den oven-nævnte nedtoning af civilsamfundets grupperinger spiller efter MOF-DK ind, og vi frygter, at de amatør-kunstneriske aktiviteter, som næppe passer særlig godt ind i opgaveløsningen, bliver taberne, når midlerne skal fordeles.

MOF-DK frygter, at partnerskaber til løsning af kommunale opgaver, med kommunernes nuværende man-gel på økonomisk forpligtelse over for folkeoplysningen, vil blive prioriteret højere end folkeoplysningens øvrige aktiviteter, og det vil betyde endnu færre midler til området. MOF-DK mener, at det i stedet er vig-tigt at have tillid til, at folkeoplysning og foreningsliv kan selv, og at de samfundsrelevante output, som ikke nødvendigvis behøver at være aftenskolens eller foreningslivets kerneaktivitet, nok alligevel skal vise sig som en sideeffekt.

Amatørkulturens specifikke problemer

I forbindelse med det nationale Folkeoplysningsudvalgs høringsrunde har flere foreninger inden for ama-tørkunsten (amatørteater, amatørmusik m.v.) givet udtryk for, at folkeoplysningsloven ikke tilgodeser deres behov (lokaler, solister, koncerter, m.v.), og at man ønsker dette ændret – evt. ved at indskrive en ”tredje sølje” for amatørkunstneriske aktiviteter i loven. Der har imidlertid ikke været lydhørhed fra det nationale Folkeoplysningsudvalg for dette problem. MOF-DK vil imidlertid gøre opmærksom på det amatørkunstneri-ske områdes specifikke problemer og opfordre til, at de bliver løst.

På bestyrelsens vegne

Bente Schindel,
MOF-DK,
Bakkevej 10a,
2830 Virum